

Prevod.

120 PJEČADIJSKO PUK
K O M A N D A

Br. 1151/A.C.prot.

V.P. 155, 3 Jul 1942 XX

PREDMET: Funkcionisanje logora.

KOMANDI TVRDJAVE MAMULA

Veza a.br. 2/8 od 29 juna

INV. BR. 10533-311-2
ARHIV HERCEG-NOVOG

Potvrđuju se mjere određene od Komane Divizije "Emilia", aktom br. 20/30/S od 30 juna i učinjenim usmenim uputama od mene, datih 1 tek. izjavljujem:

- a) = da se smjeste u desnom krilu tvrđave internirani po naredjenju Kr. Prefektore, zadržavajući taoce u jednoj ili dvije odvojene prostorije; internirce po naredjenju VI. Armijskog Korpusa, da se smjeste u desnom krilu, odvojiti posebno eventualne taoce. Srednji dio tvrđave može se držati slobodan i biće upotrebljen u slučaju znatnog povećanja zatvorenika.
- b) = da se potpuno odvoji desno krilo, podići čim prije ~~krilo~~ zid koji zatvara stepenice ulaza od imenovanog krila i glavnog dvorišta.
- c) = Napraviti tri čepa od cementa, utvrdje ni željeznom drškom, da se odmah na mjestu u obliku peći čim se vatra naloži.
- d) = Za opravku ulaznih vratiju, namjestiti brave, namjestiti kapke na prozorima soba za trupe i na stanovima oficira, dato je naredjenje od komande divizije "Emilia" komandi bataljona inžinjeraca, čija će komanda uputiti svog oficira na lice mjesta. Imenovanom oficiru je dužnost da izvrši radove za pokrivanje kuhinja (naredjenje dato od mene na lice mjesta, koja su naredjenja već odobrena od Komande Divizionara.
- e) = Bez daljnjega podići zidane stražare, kao što smo utvrdili prilikom moje inspekcije, potrebit cement zatražiti od oficira CLV bataljon inžinjeraca, koji će biti na lice mjesta.
- f) = Dati ispitati od dotičnog oficira mogućnost da poveže alarmnim zvoncima stražare sa komandom straže, pomoću upotrebe metalnih prstenova na zidu tvrđave ~~na kojima~~ medju kojima bi se morale provući železna žica, a na kraju pričvrstiti zvonce.
- g) = Odrediti prostorije za spremu rezerve hrane (za 30 dana troduple jačine komande) i drva; prevoz namirnica počće slijedećih dana.
- h) = Takođe idućih dana osnovaće se kantina koja će djelovati kao pukovska podružnica, sa robom snabdjevena od puka; u kantini moći će kupovati i internirci.
- i) = Od danas visina obroka namirnica biće ona određena sa raspisom od Komande 2 Armije br. 2776/I.
- l) = Bonovi za sljedovanje biće sastavljeni od komandanta Tvrđave, koji će voditi knjigovodstvo, kao što je predviđeno propisima za uređaj logora.
- m) = Sljedovanje životnih namirnica vršiće se svakih dva ~~dana~~ ili tri dana, staranjem komandanta Tvrđave, koji će moći ovlastiti i vice brigadira Ferrauta Ernesta.

(M.P.)

Pukovnik Komandant,
Pasquini Piramo, s.r.

Preveli sa italijanskog:

Spravili:

Da je ovaj prevod vjeran svom originalu, tvrdi

Sekretar,

Cetinje, 8/XI.1945

[Signature]

Prevod.

KOMANDA PJEŠADIJSKE DIVIZIJE "EMILIA"
"Heroizam i požrtvovanje"
Sekcija I.

Br. 2030/s prot.
Predmet: Predlozi za pravilno funkcionisanje koncentracionog logora Mamule.

V.P. 155, 30 juna 1942XX

P. poručniku MONTALTO ROSARIO
Katu koncentracionog logora Tvrđjave Mamule= V.P. 155

i n- znanje:
KOMANDI VI ARMIJSKOG KORPUSA
Civilna kancelarija V.P. 39

KOMANDI 120 PJEŠADIJSKOG PUKA V.P. 155

Veza dopis= 2/8 od 29 tekućeg.

Nalažem ponovo dostavljanje predloga jer se nijeste pridržavali propisanog reda.

U tom pogledu potvrđujem vam da ste ovisni od ove Komande, direktno od puk. Pasquini Pirama, komandanta 120 pješadiskog puka.

U vezi vašeg izvještaja, radi Vašeg ravnanja izvještavam vas kako slijedi:

A) Mjere za spriječavanje bijega zatvorenika:
1) Glavna ulazna vrata

U toku su radovi za uredjenje tvrđjave. Među ovim radovima predviđen je popravak vratiju glavnog ulaza.

2) Stražarnica za straža

Predviđeni su radovi za uredjaj i smještaj automatskog oružja, podizanje bodljikave žice oko tvrđjave i ostalih radova koji su u toku, pod nadležnost 120 pješadijskog puka. Predviđeno je postavljanje stražarnica uz tih sa drugih mjesta (gdje će biti zamjenjene sa stražarnicama izrađenim od cementa), i koje će se najhitnije uputiti u tvrđjavi.

3) Osvjetljenje.

120 pješadijskom puku dodijeljena su već četiri acetilenske svjetiljke za tvrđjavu. Odsalana je pošiljka od strane Viših Vlasti od četiri drugih svjetiljaka na baterije i akumulatore.

4) Signalizacija

Radi " alarma " odrediće se specijalan znak (hitac puške = zviždaljke po dijeljene stražama.)

Za ostale operacije nije potrebna specijalna signalizacija, radi malog broja posade i male formacije samog ostrva.

5. Zvonce kod komande straže.

Ne dolaze u obzir instalacije zvonca jer ne postoji električne energije.

Nije potrebno zvonce na ulaznim vratima; po noći niko ne pristaje; onaj koji dolazi po danu ugleda čim se ostrvu približuje.

6 Zastava

Odobravam predlog i prosljedjujem odnosno traženje Višoj Vlasti.

7 Sanitetska služba

7 Sanitetska služba

1 Ljekar

Ranije sam naredio da 120 pješadijski puk odredi jednog oficira (vidi akt 283 od 21 maja i.g. priloženog u prepisu za komandu VI armijskog Korpusa.) = Radi opsežnog prostranstva vlastite teritorije i potreba bolničke službe, isti puk nije mogao uputiti rečenog oficira ljekara. = Medjutim, služba je obezbjeđena od jednog civilnog ljekara, koji se nalazi među interniranim i od prigodnih posjeta jednog oficira rečenog puka. Kad god bi se ukazala potreba ljekarskog prisustva, narediću ~~im~~ da se puk pobrine čim bude bio u mogućnosti.

2 Sanitetski materijal

Tražiti potrebitu popunu dotaciji sadašnjem stanju medikamenata.

3) Prostorija za izolaciju

Nije potrebno da se dodijeli prostorije za izolaciju bolesnika ako bi se pojavile zarazne bolesti. Takvi bolesnici mogu se prenijeti u bolnici na Meljine, kao što se i do sada praktikovalo.

c) Razno

1) Komunikaciona sredstva

Zauzimanjen ove Komande pregovara se sa Komandom Krležjevske Mornarice za postavljanje jednog kabla između Rta Oštre i ostrva. = Telefon-ski aparat biće upućen čim će se moći primijeniti, čim bude rečeni kabl postavljen. U toku je i postavljanje jedne signalne veze.

Ne nalazim za potrebito dodijeljivanje ladje, nije nužno i radi same sigurnosti, jer na ulazu Boke je postavljeno minsko polje.

2 Pisaćma mašina

Držao sam da je tvrđjava opskrbljena mašinom, jer sam imao prilike čitati razne akte (kao vaš izvještaj) komande logora pisane mašinom. Prosljediti ću zahtjev Višoj Vlasti.

3) Kuhinje

U postojećim radovima predviđeno je uređaj kuhinja.

4) Kapci na prozorima soba vojske i oficirskih stanova.

Ne smatram za potrebno. Sasvim tim, odrediću da mi jedan oficir na licu mjesta učini svoje predloge.

5) Ogrijev

Biće predviđeno postavljanje potrebitih peći, za koje će se tražiti odobrenje od Viših Vlasti.

6 Namirnice

Meso je uvijek bilo dijeljeno vojsci tvrđave, kad god je bilo dijeljeno i ostalim vojsci. Primite k znanju da kadikad za više dana ostaju neopskrbljena mesom i ostala odjeljenja.

Za raspodjelu mesa u kutijama morate imati odobrenje ove Komande. U toku su pripreme da se donesu rezerve namirnica propisane količine (zalihe za 30 dana, računato troduplo od one u spisku.)

7 Drva

7 Drva

Biće redovito opskrbljen od 120 pješadijskog puka. Utvrđiću eventualne zloupotrebe. Zalihe biće predviđene čim se obije sa Lešenica već kupljeno drvo.

8 Kantina

120 pješadijski puk namjera osnovati na ostrvu kantine, kako bi vojnici imali mogućnost snabdjevat se potrebitim stvarima.

9 Blagajna

Zatražiće se od Više Vlasti.

10 Materijal za radove

Ova komanda je već zatražila potrebno. Odnosni radovi se već izvode.

11 Brojno stanje posade

Ne smatram potrebnim povećati sadašnje brojno stanje posade u tvrđavi.

12 Suvozemna služba

120 pješadijski puk, staraće se da udovolji zahtjevima i potrebama tvrđave. Vođaći račune o stvarnim potrebama i traženjima, ne smatram potrebnim oduzeti drugi personel.

(M.P.) General
KOMANDAN DIVIZIJE,
Giuseppe Romano, sr.

Preveli:

Spravili:

Da je ovaj prevod vjerno preveden, tvrdi

Sekretar,

Cetinje, 8/XI.1945.